

Kevennetty tilinpito

Pohteen järjestöfoorumi, 13.10.2024

Patrik Metsätähti, lakimies, SOSTE

SOSTE

Mikä se on?

- 8.2.2023 voimaan tullut uusi yhdistyslain 37 a §
- Vain vähäistä taloudellista toimintaa harjoittavat yhdistykset voivat kirjanpitolain mukaisen kahdenkertaisen kirjanpidon sijaan tehdä tilinpitonsa 37 a §:n ja sitä täydentävän valtioneuvoston asetuksen nojalla.

Käyttöön ottaminen

- Kevyempää tilinpitonormistoa voidaan soveltaa, jos
 - Yhdistyksen avustusten ja muiden tulojen yhteenlaskettu määrä tilikaudella on enintään 30 000 euroa sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella.
 - Yhdistyksen rekisteröinnistä on alle kaksi vuotta eikä ole ilmeistä, että raja-arvo ylittyy tilikaudella
 - Yhdistys ei harjoita liiketoimintaa
- Kevyemmän tilinpidon soveltamisesta joko määrättävä säännöissä tai vaihtoehtoisesti tilinpito voidaan päättää järjestää pykälän mukaan yhdistyksen kokouksen päätöksellä, johon sovelletaan sääntöjen muuttamista koskevia vaatimuksia enemmistöstä ja kokouskutsusta.
 - > Asia mainittava kokouskutsussa, päätettävä kolmen neljäosan enemmistöllä, jollei säännöissä muuta enemmistövaatimusta.

Tapahtumien kirjaaminen

- Tilinpidon tarkoitus on pitää erillään yhdistyksen tulot, menot, varat ja velat (tapahtumat), jotta jäsenet sekä avustusten antajat ja viranomaiset voivat seurata yhdistyksen taloudenpitoa tehtäviensä hoitamisen edellyttämällä tavalla.
- Tapahtumat on merkittävä tilinpitoon kassaperusteisesti aikajärjestyksessä ja ilman aiheetonta viivytystä. Kaikista tapahtumista tulee käydä ilmi niiden sisältö ja ajankohta.
- Lisäksi on jatkuvasti pidettävä ajantasaista luetteloa yhdistyksen varoista ja veloista
- Laskut, kuitit ja muu tilinpitoaineisto säilytetään siten, että tarvittaessa yhteys tilinpidon merkinnästä tapahtumaan on vaivatta selvitettävissä. Säilytysvelvollisuus 6 vuotta. Jos merkinnän perusteeksi ei saada ulkopuolisen antamaa tositetta, merkintä todennetaan kirjallisen selvityksen avulla.
- Ei pakollista tilinpäätöstä.

Jäsenavoimuus

- Yhdistyslain 37 a §:n lähtökohtana ns. jäsenavoin tilinpito, jossa yhdistyksen jäsenellä on pyynnöstä oikeus saada tilinpito nähtäväkseen kerran jokaiselta päättyneeltä kalenterikuukaudelta ja tiedot pidetään nähtävillä vähintään kahden viikon ajan viimeistään kahden viikon kuluttua pyynnöstä.
- Jos tästä halutaan poiketa, laadittava asetuksen mukainen vuosilaskelma, johon sisältyy tuloslaskelma, omaisuus- ja saatavaluettelo, velkaluettelo ja vastuuluettelo. Näiden kaava ja sisällöt löytyvät asetuksesta.
- Jäsenavoimessa tilinpidossa laadittava kevyempi vuosikoonti. Yksinkertaisimmillaan jäsenavoimen tilinpidon on tarkoitus onnistua tiliotteiden ja vähäisten lisämerkintöjen avulla.

Johtopäätöksiä kevyemmästä tilinpidosta

- Vuosilaskelmaan perustuvassa mallissa laskelma liitevaatimuksineen vastaa hyvin pitkälle kahdenkertaisen kirjanpidon tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja.
- Jos yhdistys on jo tehnyt kirjanpitolain mukaisen kirjanpidon ja tilinpäätöksen aiempina vuosina, on todennäköisesti mielekkäintä pitäytyä tässä.
- Kevyemmän tilinpidon malli sopii parhaiten kaikkein pienimmille yhdistyksille, joilla ei ole omaisuutta, joiden rahaliikenne toimii yhden pankkitilin kautta ja jossa kaikille jäsenille voidaan tarvittaessa mahdollistaa tiliotteiden jatkuva tai säännöllinen seuranta (jäsenavoin tilinpito).
- Koska esimerkiksi avustuksen myöntäjät ja rahankeräyslupien valvonta edellyttää tilinpäätöksiä, ei kevyempi tilinpito ainakaan toistaiseksi ole suositeltavaa yhdistyksille, jotka hakevat avustuksia tai haluavat rahankeräysluvan.

Kiitos!

Patrik Metsätähti

Lakimies

040 938 3454, patrik.metsatahti@soste.fi

Yliopistonkatu 5, 00100 Helsinki

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry.

SOSTE